

Luku 6: Näkökulmia tehtäviin ja kuviin

Kuvatehtävä s. 42–43

Tutki kuvaa. Millä perusteella voi sanoa, että kuluttaja on markkinoiden kuningas?

- Kuluttaja tekee omat ostopäätöksensä, eli myyjät ovat riippuvaisia kuluttajien päätöksistä.

Kuvatehtävä s. 44

Mikä on pilakuvan sanoma? Oletko samaa mieltä?

- Pilakuva irvailee sille, kuinka kuluttaja on valmis maksamaan tavallisesta hyödykkeestä paljon, kunhan se brändätään hänelle oikein.
- Pilakuva kertoo myös siitä, että kuluttaja on valmis maksamaan elämyksestä ja tarinasta, joka tuotteeseen liittyy.
- Pilakuvassa kuluttaja on kahvilassa, joka tarjoaa uniikkeja kahveja.
- Pilapiirtäjä viittaa muodikkaisiin kahviloihin. Jotkin kahvilat ovat onnistuneet luomaan itselleen laadukkaan ja hyvämaineisen brändin. Tällöin ne voivat myydä kahviaan selvästi kalliimmalla kuin jokin tavallinen kahvila.
- Pilakuvassa asiakas on valmis maksamaan kahvista pyydetyn hinnan, vaikka se ei todellisuudessa ole kilpailijoita parempi tuote.
- Pilapiirtäjä irvailee myös sille, etteivät kaikki asiakkaat oikeasti erota kahvimakuja toisistaan. Sen takia pikakahvi menee läpi.

Perustehtävät

1. Mitä tarkoitetaan markkinoilla?

- Markkinoilla tarkoitetaan paikkaa, jossa kysyntä ja tarjonta kohtaavat. Siellä siis ostetaan ja myydään eri hyödykkeitä.
- Hyödykkeen hinta muodostuu kaikkien ostajien yhteisen kysynnän ja kaikkien myyjien yhteisen tarjonnan perusteella. Niiden asettuessa samalle tasolle syntyy tasapaino- eli markkinahinta.

2. Mitkä tekijät vaikuttavat

a) tuotteen kysyntään

- Tyydyttääkö hyödyke fyysisiä vai yhteiskunnallisia tarpeita?
- Hyödykkeen luonne: onko hyödyke välttämättömyys- vai ylellisyshyödyke?
- hinta ja laatu
- kuluttajien tulotaso
- korvaavien tuotteiden saatavuus
- kuluttajien odotukset hyödykkeen tulevasta hinnasta

b) tuotteen hintaan?

- Kysyntä: mitä suurempi kysyntä on, sitä enemmän hyödykkeestä voi pyytää rahaa.
- työvoimakustannukset
- verot ja muut maksut
- raaka-aineiden hintataso

- energian hintataso
- kuljetuskustannukset

3. Perustele väite: Markkinahinta on aina kompromissi.

- Myyjät eivät voi pyytää hyödykkeestä liian suurta hintaa, koska muuten hyödykkeen kysyntä laskee.
- Ostajat eivät voi odottaa hyödykkeen hintojen suurta laskua, koska muuten hyödykkeen tarjonta vähenee.

Syventävät tehtävät

4. Tori.fi on suosittu yksityishenkilöiden markkinapaikka. Valitse sen tai muun vastaavan osto- ja myyntipaikan sivustolta kolme tuotetta. Pohdi, miksi ne maksavat juuri sen verran ja mitkä asiat vaikuttavat tuotteista pyydettyihin hintoihin.

- Hintoihin vaikuttavat kysynnän ja tarjonnan lait. Ostajien ostohalukkuus ja myyjien myyntihalukkuus siis vaikuttavat hintoihin.
- Tori.fi-markkinapaikalla ei juuri myydä välttämättömyshyödykkeitä, joten näiden hyödykkeiden hinnat voivat vaihdella.
- Käytettyjen tavaroiden kauppa vaihtelee suhdanteiden mukaan; nousukaudella niitä ostetaan vähemmän kuin laskukaudella. Esimerkiksi koronapandemian aikana käytettyjen tavaroiden nettikauppa lisääntyi voimakkaasti, mikä selittyi ihmisten halulla välttää vilkkaita riskipaikkoja.
- Myös ekologiset ja ympäristöön liittyvät arvot voivat vaikuttaa haluun ostaa käytettyjä tavaroita, jolloin kysynnän kasvu nostaa hintatasoa.

5. Mikä on hintamekanismi ja miksi sillä on suuri merkitys yrityksille, kuluttajille ja koko kansantaloudelle?

- Hyödykkeen hinta vaikuttaa siihen, miten paljon yritykset ovat valmiita tuottamaan hyödykettä.
- Mitä korkeampi hyödykkeen hinta on, sitä enemmän ne ovat valmiita tuottamaan sitä.
- Hintamekanismi antaa yrityksille tietoa kuluttajien mieltymyksistä.
- Hintakehitys kannustaa yrityksiä tuottamaan hyödykkeitä, joista saa hyvän tuoton.
- Kasvanut tuotanto lisää kuluttajien valinnanvaraa.
- Hintamekanismi edistää talouskasvua, koska sen avulla kuluttajien tarpeet ja yritysten tuotantopäätökset kohtaavat. Talouskasvu hyödyttää kansantaloutta.
- Hintamekanismin ansiosta kansantalouden resurssit kohdistuvat järkevästi.

Aineistotehtävät

6. Tutki asuntojen myynti-ilmoituksia. Mitä videot kertovat kansantalouden mittaamisesta?

a) Pohdi, miksi samankokoinen asunto maksaa Helsingin keskustassa paljon enemmän kuin Iloantsissa.

- Kysyntä ja tarjonta vaikuttavat asuntojen hintoihin. Helsingissä on paljon kysyntää, mutta tarjonta on suppeampaa. Iloantsissa on paljon tarjontaa, mutta vähän kysyntää.
- Kysyntää Helsingissä lisäävät
  - muuttoliike
  - runsas määrä työpaikkoja
  - hyvät liikenneyhteydet
  - keskustan talojen hyvä ja arvostettu maine
  - monipuoliset palvelut.
- Kustannuksia Helsingissä lisäävät
  - tonttimaan korkea hinta
  - korkeat rakennuskustannukset, joita nostavat esimerkiksi pula työntekijöistä.

b) Luettele asioita, jotka vaikuttavat ylipäättään asunnon myyntihintaan.

- asunnon sijainti
- asunnon ikä ja kunto
- taloyhtiön kunto ja esim. tulevat peruskorjaukset
- asuntolainojen korkotaso
- tontin hallintatapa (omistus- vai vuokratontti)
- välittäjän palkkio
- asunnon myyntitapa (perinteinen kauppatapa vai tarjouskauppa)